

Verboden zin

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

“Prima dagje!” of “Geen bijzonderheden”; het zijn overdracht zinnen die regelmatig te horen zijn in de kinderopvang. De kaartjes geven inspiratie om de dagelijkse overdracht concreet en betekenisvol te maken.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

Bewustwording creëren over het belang van de overdracht en pedagogisch professionals stimuleren om concretere, betekenisvolle informatie te delen met ouders.

WAT

Een set kaartjes met ‘verboden zinnen’ en alternatieve suggesties (“Probeer maar eens...”) die helpen om overdracht concreet te maken en te letten op gedrag, gevoelens en interacties van het kind.

WERKWIJZE

De pedagogisch coach introduceert de tool bij een teamoverleg, pedagogisch professionals oefenen een maand in de praktijk op de groep met de kaartjes en evalueren daarna gezamenlijk.

→ Instructie

1. Voorbereiding

Print de kaartjes uit (bij voorkeur op dik papier of lamineer ze).

2. Bespreek tijdens het teamoverleg:

- **Het doel:** Bespreek waarom een betekenisvolle dagelijkse overdracht naar ouders zo belangrijk is.
- **Kaartjes kiezen:** Iedere pedagogisch professional kiest 4 kaartjes (een per week) om een maand op te letten in de praktijk. De kaartjes kunnen willekeurig of thematisch gekozen worden (bijvoorbeeld eten, spelen, afscheid). Pedagogisch professionals kunnen er ook voor kiezen om hun eigen ‘meest voorkomende verboden zin’ te selecteren om actief mee te oefenen.
- **Praktijkopdracht:**
 - Tijdens de dagelijkse overdracht gebruikt de pedagogisch professional het kaartje als geheugensteuntje.
 - De pedagogisch professional let goed op het kind en formuleert de overdracht concreet, met behulp van de alternatieve suggesties (“Probeer maar eens...”).
 - Laat de pedagogisch professionals wekelijks van wisselen kaart, zodat alle aspecten van overdracht geoefend worden.

3. Bespreek na een maand tijdens het teamoverleg:

Hoe verliep de overdracht? Wat viel op? Wat werkte goed? Wat merkte je aan de ouders?
Wat blijf je doen?

Je wilt tijdens een overdracht iets vertellen over het eetmoment. De verboden zin: “Goed gegeten” Probeer maar eens: Hoe zag het eetmoment eruit? Hoe was dat voor het kind? Vertel iets over de interactie die ontstond aan tafel tussen het kind en de andere kinderen en/of de pedagogisch professionals.	Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind rustig was. Verboden: “Hij/zij was rustig” Probeer maar eens: Vertel over de situatie waarin je merkte dat het kind rustig was en waarom dat was. Hoe ben je hier mee omgegaan? Vraag aan de ouders of zij dit van hun kind herkennen.
Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind een fijne dag heeft gehad. De verboden zin: “Prima dagje” Probeer maar eens: Wat heeft het kind gedaan waardoor het een fijne dag was? Wat was een waardevol moment van de dag? Hoe zag dat eruit?	Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind fijn gespeeld heeft. Verboden: “Fijn gespeeld” Probeer maar eens: Waar heeft het kind mee gespeeld en met wie? Kun je een specifiek onderdeel van het spel benoemen dat je op is gevallen? (Bijvoorbeeld een hoge toren gebouwd, hard gerend etc.)
Je wilt tijdens de overdracht vertellen hoe het kind geslapen heeft. Verboden: “Lekker geslapen” Probeer maar eens: Hoe voelde het kind zich voor het ging slapen? En daarna? Welke rituelen hebben jullie voor of na bedtijd? Vertel daar eens iets over.	Je wilt tijdens de overdracht vertellen hoe het afscheid verliep. Verboden: “Hij/zij hilde bij het afscheid” Probeer maar eens: Vertel de ouder hoe het ging toen zij weg gingen en wat jullie vervolgens hebben gedaan. Wat hielp? En wat doen ouders thuis als zij merken dat het kind verdriet heeft?
Je wilt tijdens de overdracht algemeen vertellen over de dag van het kind. Verboden: “Alles ging goed” Probeer maar eens: Wat is jou opgevallen aan het spelen van het kind? Heeft het kind vandaag iets ‘nieuws’ (vaardigheid, nieuw woord, ander spel) laten zien?	Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind goed meedeed. Verboden: “Hij/zij deed gezellig mee” Probeer maar eens: Vertel over een specifiek moment, bijvoorbeeld; “Hij/zij zong mee tijdens het kringmoment en keek blij toen we begonnen met het verhaal.”
Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind vandaag druk was/veel energie had. Verboden: “Hij/zij was druk” Probeer maar eens: Vertel over de situatie waarin je merkte dat het kind veel energie had. Hoe ben je hiermee om gegaan en (indien mogelijk) wat heb je met het kind besproken hierover? Vraag aan de ouder hoe zij hier thuis mee omgaan.	Je wilt tijdens de overdracht vertellen dat het kind moe was. Verboden: “Beetje moe vandaag” Probeer maar eens: Waaraan kon je merken dat het kind minder energie had? Hoe uitte zich dat? Wat hebben jullie vervolgens gedaan? Wat doen ouders als zij merken dat het kind moe is?